

40 % - як міські; 32 % - як районні, більша частина зосереджена у великих містах, у сільській місцевості їх майже немає. Статистика свідчить, що провідну роль у розвитку неурядових організацій в Україні, належить столиці.

Так, у 2009 році у Києві діяло 943 громадських організацій і 159 благодійних фондів, що становить 10 % усіх громадських організацій України.

Значення неурядових організацій значно зросло в Україні за останні 10 років. Хоча про їх серйозний вплив на урядову політику чи діяльність Верховної Ради поки що говорити зарано. У вітчизняному науковому та соціально-політичному дискусі, зазвичай, вживаються як синоніми наступні поняття: «громадська організація», «недержавна організація», «неурядова організація», тощо.

Чинний Закон України «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 року № 2460 - XII дає юридичне визначення «громадської організації». Воно виходить з того, що громадські організації є одним із різновидів об'єднань громадян. Ст. 1 вказаного Закону стверджує, що об'єднання громадян - це добровільне громадське формування, створене на основі єдності інтересів для спільної реалізації громадянами своїх прав і свобод. Відповідно до ст. 3, законодавець визначає громадську організацію як об'єднання громадян для задоволення та захисту своїх законних соціальних, економічних, творчих, вікових, спортивних та інших спільних інтересів.

Структури громадського суспільства, неурядові організації насамперед покликані забезпечувати інтереси громадян у стосунках з державою, а не навпаки. Однак громадське суспільство не змогло б існувати за умов, коли б неурядові організації стали доматеріальними задоволеннями державою власних групових, тим більше - вузькогрупових або й суто приватних інтересів. У цьому відношенні інституту громадського суспільства повинні врівноважувати тиск на державу з передиранням на себе відповідальності за формування і здійснення державної (публічної) політики. Своєю діяльністю неурядові організації можуть здійснювати як на макрорівні, так і на макрорівні, функціонуючи на макрорівні, неурядові організації мають можливість сприяти формуванню правової держави, що передбачає лобювання інтересів не лише суспільства, але й окремих громадян; інформування громадян для забезпечення виваженості їх політичного вибору; забезпечення прозорості та звітності державних структур; забезпечення умовами функціонування та життєдіяльності будь-якої держави є законність та правопорядок, без яких неможливий розвиток демократичної та правової держави. Одним із особливих і вкрай важливих інститутів демократії є конституційна скарга. Сутність означеного інституту полягає у наявності права громадянина звернутися до органу конституційної юрисдикції за захис-

ГРОМАДЯН В РЕАЛІАХ СУЧАСНОСТІ

КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА

к. ю. н. доцент Пронова В. П.

Науковий керівник:

національного університету внутрішніх справ

студентка 5 курсу Сумської філії Харківського

УРВАКІНА НАТАЛІЯ,

тип; сприяння формуванню економічної політики держави. Реалізація цих завдань не можлива без поліформованості широкої підприємств, організацій та установ, що відстоюють права громадян.

Діяльність неурядових організацій на макрорівні спрямовується на виконання конкретних завдань на основі ефективного використання наявних для цього ресурсів, вираження та захист інтересів членів організації, забезпечення контактів з іншими неурядовими організаціями. Отже, діяльність у суспільстві неурядових організацій на різних рівнях характеризує «демократичність» суспільства.

На думку науковців, становлення в Україні громадського суспільства. На думку науковців, становлення в Україні громадського суспільства має вирішити двоєдине завдання. З одного боку, забезпечити реальну можливість громадян через різні форми їх об'єднання справляти результативний вплив на державу, її органи, посадових осіб. З другого - громадянин повинен усвідомлювати себе відповідальним за формування та здійснення державної політики. Відтак громадське суспільство слід розглядати як особливий організаційно-соціальний життєдіяльності, яка забезпечує результативний, збалансований вплив громадян на державну владу через її самоорганізацію. В Україні, на думку експертів і представників неурядових організацій, уряд повинен активізувати роботу над покращенням про громадські ради (громадські комісії) і залучати громадські до обговорення проектів відповідних положень на всіх етапах їх розробки.

Подальший розвиток неурядових організацій вбачається науковцями у посиленні їх ролі у процесі вироблення і реалізації державної політики. На їх думку, було б доцільно залучити представників неурядових організацій до формування ради громадської при Президентів України; законодавчо унормувати статус неурядових організацій як негосподарських структур, що займаються суспільно корисною діяльністю; розробити та затвердити Стратегію розвитку громадського суспільства в Україні, яка б зокрема передбачала конкретні механізми залучення неурядових організацій до формування державної політики. Таким чином, для оптимізації процесу формування громадського суспільства в Україні, необхідно максимізувати спрямувати сили на розвиток та вдосконалення механізму функціонування неурядових організацій.

Закон. Інститут конституційної скарги розглядається і як спосіб захисту громадянина від порушення його прав державою [1, 61]. Інститут конституційної скарги існує в деяких європейських державах (Австрія, Угорщина, Бельгія, Німеччина, Іспанія) та державах Латинської Америки (Бразилія, Корея, Азії (Киргизстан, Монголія, Сирія, Тайвань, Корея), Африки (Бенін, Маврикій, Сенегал, Судан). Протягом трьох останніх десятиліть європейська конституційна юстиція всіляко сприяла громадянам, які виступили захистити свої права в конституційних судах, і не в останню чергу тому, що суди поступово набували більшої самостійності щодо інших гілок влади. Оскільки більшість конституційних проваджень стосовно прав людини в конституційних судах Італії, Німеччини, Іспанії відкривається

з конкретних правових спорів, можна стверджувати, що за наявності жорстких обмежень компетенції конституційного суду (коли він не має права законодавчої ініціативи, не може самостійно відкривати конституційне провадження) цей орган повинен мати у своєму розпорядженні такий сильний важіль захисту прав і свобод людини, як конституційна скарга [2, 33]. Виникає питання, чому за наявності в судовій системі України Конституційного Суду фізична особа не може звернутися до нього із зверненням щодо порушення її прав конкретним законом держави і таким чином захистити свої конституційні права, якщо вони обмежені, зважені за змістом та обсягом відносно існуючих і гарантованих Конституцією України. Йдеться про прямий доступ громадян до конституційного правосуддя, про можливість не чекати, коли Президент України або Уряд України знайдуть за можливе підтримати індивідуальну скаргу щодо порушеного права людини у чинних законах, а власними зусиллями усувати обмеження своїх конституційних прав. Це створює певні труднощі в розумінні громадян як захистити своє право. У зв'язку з чим фізичні особи, намагаючись захистити свої зазначеною вказівкою частини третьої статті 8 Основного Закону масово звертаються з позовами з відповідною метою до судів загальної юрисдикції, які на практиці залишають їх без розгляду на підставі невідомості загальному судочинству [3, 13].

Запровадження інституту конституційної скарги виступатиме гарантією розвитку демократії на конституційних засадах, оскільки є складовою механізму реалізації такого принципу правової держави як зв'язаність усіх гілок влади. Основним Законом з питань реалізації конституційних приписів щодо основних прав і свобод людини і громадянина. Фактично конституційна скарга виступає не скільки засобом захисту конституційно визначених прав і свобод індивіда, але гарантією конституційного ладу у державі, оскільки Конституційний Суд прийматиме рішення стосовно порушень основних прав або інших захищених конституцією прав людини і громадянина, допущених органами де-

ржавної влади, шляхом видання законодавчих актів, управління, прийняття судового рішення.

Можна передбачити, що запровадження інституту конституційної скарги призведе до істотного збільшення вантаження на суддів Конституційного Суду України. Крім того, може виникнути питання про доцільність існування такого інституту, оскільки частиною першою ст. 17 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено компетенцію адміністративних судів щодо розгляду спорів і суб'єктом владних повноважень на його порушення в сфері публічно-правових відносин. Однак, компетенція адміністративних судів стосується спорів із приводу порушення не лише основних прав і свобод людини і громадянина, але й суб'єктивних прав та обов'язків. Крім того, ця компетенція не стосується прийняття рішення стосовно законів. Розмішуванню компетенції між Конституційним Судом України та адміністративними судами з питань запровадження інституту конституційної скарги сприятиме закріплення у чинному законодавстві умов прийняття конституційної скарги.

Постановка питання про право громадян на конституційну скаргу є, на моє переконання, назрілою державною проблемою, оскільки суспільство не може самостійно розв'язати. Залишити без уваги відсутність громадян України такого важливого конституційного права означає обмежувати велику місію Конституції України, яка є основою демократії і громадянського суспільства, які ще перебувають на початковому етапі свого розвитку [4, 84].

Література

1. Савенко М. Д. Правовий статус Конституційного Суду України: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.02 / Савенко Микола Дмитрович. - Х., 2001. - 189 с.
2. Владиченко С. Про перспективи посилення захисту прав людини засобами конституційного правосуддя в Україні // Вісник Конституційного Суду України. - № 2. - 2006. - С. 32 - 26 (33).
3. Константи́н О. В. Конституційні перетворення не можуть оминути правового механізму судового захисту основних прав свобод людини й громадянина // Бюлетень Міністерства юстиції України. - № 1. - 2007. - С. 12 - 18 (13);
4. Селіванов А. Євіграфов П. Конституційна скарга в реалію сучасності // Право України. - 2003. - № 4.

ЖИГНА КРИСТИНА,

студентка 3 курсу Економіко-правового факультета Одеської національної юридическої академії в г. Симферополі

Научный руководитель:

доцент Лапко Г. К.

НОВАЦИИ В БОРЬБЕ С ТЕРРОРИЗМОМ

Целью настоящей работы является изучение новаций в сфере борьбы с терроризмом.

Проблема терроризма является актуальной в мировом сообществе. Деятельность экстремистских организаций и группировок в настоящее время продолжает оставаться серьезным фактором дестабилизации социально-политических ситуаций стран мира и представляет собой серьезную угрозу конституционной безопасности и территориальной целостности стран. Ежегодно количество террористических актов возрастает. За последние 30 лет

в мире произошли 20 крупнейших преступлений против общественной безопасности, вследствие которых погибли тысячи человек [1]. В связи с глобальностью проблемы мировое сообщество вынуждено разрабатывать новые методы борьбы с терроризмом.

Новацией в сфере борьбы с этой проблемой является новый образец заграничных паспортов, обусловленный необходимостью более качественной идентификации личности. В скором будущем для оформления документов нового поколения может потребоваться сканирование радужной оболочки глаза, отпечатков пальцев, изображения ладони и её тыльной стороны и даже речевых параметров гражданина.

Совет Безопасности ООН принял резолюцию № 1373 направленную на усиление мер против фальсификации паспортов, а страны-участницы Варшавской конференции приняли программу по борьбе с терроризмом, предусматривающую изготовление новых идентификационных документов [2].

О готовящихся биометрических новациях впервые было упомянуто в так называемом USA Patriot Act, подписанном

з конкретних правових спорів, можна стверджувати, що за наявності жорстких обмежень компетенції конституційного суду (коли він не має права законодавчої ініціативи, не може самостійно відкривати конституційне провадження) цей орган повинен мати у своєму розпорядженні такий сильний важіль захисту прав і свобод людини, як конституційна скарга [2, 33]. Виникає питання, чому за наявності в судовій системі України Конституційного Суду фізична особа не може звернутися до нього із зверненням щодо порушення її прав конкретним законом держави і таким чином захистити свої конституційні права, якщо вони обмежені, звужені за змістом та обсягом відносно існуючих і гарантованих Конституцією України. Йдеться про прямий доступ громадян до конституційного правосуддя, про можливість не чекати, коли Президент України або Уряд України знайдуть за можливе підтримати індивідуальну скаргу щодо порушеного права людини у чинних законах, а власними зусиллями усунути обмеження своїх конституційних прав. Це створює певні труднощі в розумінні громадян як захистити своє право. У зв'язку з чим фізичні особи, намагаючись захистити свої визначені Конституцією України права і свободи і керуючись зазначеною вказівкою частини третьої статті 8 Основного Закону масово звертаються з позовами з відповідною метою до судів загальної юрисдикції, які на практиці залишають їх без розгляду на підставі невідомості загальному судочинству [3, 13].

Запровадження інституту конституційної скарги виступатиме гарантією розвитку демократії на конституційних засадах, оскільки є складовою механізму реалізації такого принципу правової держави як зв'язаність усіх гілок влади Основним Законом з питань реалізації конституційних приписів щодо основних прав і свобод людини і громадянина. Фактично конституційна скарга виступає не скільки засобом захисту конституційно визначених прав і свобод індивіда, але гарантією конституційного ладу у державі, оскільки Конституційний Суд прийматиме рішення стосовно порушень основних прав або інших захищених конституцією прав людини і громадянина, допущених органами де-

ржавної влади, шляхом видання законодавчих актів, актів управління, прийняття судового рішення.

Можна передбачити, що запровадження інституту конституційної скарги призведе до істотного збільшення навантаження на судів Конституційного Суду України. Крім того, може виникнути питання про доцільність існування такого інституту, оскільки частиною першою ст. 17 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено компетенцію адміністративних судів щодо розгляду спорів і суб'єктом владних повноважень на його порушення у сфері публічно-правових відносин. Однак, компетенція адміністративних судів стосується спорів із приводу порушень не лише основних прав і свобод людини і громадянина, але й суб'єктивних прав та обов'язків. Крім того, ця компетенція не стосується прийняття рішення стосовно законів. Розмежуванню компетенції між Конституційним Судом України та адміністративними судами з питань запровадження інституту конституційної скарги сприятиме закріплення у чинному законодавстві умов прийняття конституційної скарги.

Постановка питання про право громадян на конституційну скаргу є, на моє переконання, назрілою державною проблемою, оскільки суспільство не може самостійно її розв'язати. Залишити без уваги відсутність громадян України такого важливого конституційного права означає обмежувати велику місію Конституції України, яка є основою демократії і громадянського суспільства, які ще перебувають на початковому етапі свого розвитку [4, 84].

Література

1. Савенко М. Д. Правовий статус Конституційного Суду України: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.02 / Савенко Микола Дмитрович. - Х., 2001. - 189 с.
2. Владиченко С. Про перспективи посилення захисту прав людини засобами конституційного правосуддя в Україні // Вісник Конституційного Суду України. - № 2. - 2006. - С. 32 - 26 (33).
3. Константи́й О. В. Конституційні перетворення не можуть оминати правового механізму судового захисту основних прав і свобод людини й громадянина // Бюлетень Міністерства юстиції України. - № 1. - 2007. - С. 12 - 18 (13);
4. Селіванов А. Євіграфов П. Конституційна скарга в реаліях сучасності // Право України. - 2003. - № 4.

ЖИГНА КРИСТИНА,

студентка 3 курсу Економіко-правового факультета Одеської національної юридическої академії в г. Симферополі
Научный руководитель:
доцент Лапко Г. К.

НОВАЦИИ В БОРЬБЕ С ТЕРРОРИЗМОМ

Целью настоящей работы является изучение новаций в сфере борьбы с терроризмом.

Проблема терроризма является актуальной в мировом сообществе. Деятельность экстремистских организаций и группировок в настоящее время продолжает оставаться серьезным фактором дестабилизации социально-политических ситуаций стран мира и представляет собой серьезную угрозу конституционной безопасности и территориальной целостности стран. Ежегодно количество террористических актов возрастает. За последние 30 лет

в мире произошли 20 крупнейших преступлений против общественной безопасности, вследствие которых погибли тысячи человек [1]. В связи с глобальностью проблемы мировое сообщество вынуждено разрабатывать новые методы борьбы с терроризмом.

Новацией в сфере борьбы с этой проблемой является новый образец заграничных паспортов, обусловленных необходимостью более качественной идентификации личности. В скором будущем для оформления документов нового поколения может потребоваться сканирование радужной оболочки глаза, отпечатков пальцев, изображения ладони и её тыльной стороны и даже речевых параметров гражданина.

Совет Безопасности ООН принял резолюцию № 1373, направленную на усиление мер против фальсификации паспортов, а страны-участницы Варшавской конференции приняли программу по борьбе с терроризмом, предусматривающую изготовление новых идентификационных документов [2].

О готовящихся биометрических новациях впервые было упомянуто в так называемом USA Patriot Act, подписанном